

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

za p.o.

Lublin, dnia 28 grudnia 2010 r.

RLU – 411-3/10/BP

DECYZJA RLU Nr 32/2010

I.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007r. Nr 50, poz.331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust.6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego przeciwko **Gminie Bełżyce**,

-w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za **praktykę ograniczającą konkurencję**, nadużywanie przez Gminę Bełżyce pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym obszar miasta Bełżyce stanowiący część Gminy Bełżyce, polegającą na narzucaniu uciążliwych warunków umów, przynoszących w/w Gminie nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w „Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków” postanowień o treści:

1. *„Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług.”*
2. *„Jeżeli w wyniku nieprawidłowej eksploatacji przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego własnością odbiorcy powstanie zagrożenie istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, Zakład wzywa Odbiorcę do niezwłocznego usunięcia przyczyn zagrożenia a w przypadku, gdy takie wezwanie jest nieskuteczne może okresowo odciąć*

dostawę wody lub wstrzymać odbiór ścieków i przystąpić do usuwania przyczyn zagrożenia obciążając Odbiorcę poniesionymi w związku z tymi pracami kosztami.”

co stanowi naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 6 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **i nakazuje zaniechanie jej stosowania.**

II.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007r. Nr 50, poz.331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust.6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego przeciwko **Gminie Bełżyce,**

-w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za **praktykę ograniczającą konkurencję**, nadużywanie przez Gminę Bełżyce pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym obszar miasta Bełżyce stanowiący część Gminy Bełżyce, polegającą na narzucaniu uciążliwych warunków umów, przynoszących w/w Gminie nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w „Umowie o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” postanowienia o treści:

„Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań, bądź zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenie mechaniczne, brak zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur) itp.”

co stanowi naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 6 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **i nakazuje zaniechanie jej stosowania.**

III.

Na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007r. Nr 50, poz.331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust.6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego przeciwko **Gminie Bełżyce,**

-w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za **praktykę ograniczającą konkurencję**, nadużywanie przez Gminę Bełżyce pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym obszar miasta Bełżyce stanowiący część Gminy Bełżyce, polegającą na narzucaniu uciążliwych warunków umów przynoszących w/w Gminie nieuzasadnione korzyści na

skutek zamieszczenia w „Umowie o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” postanowień o treści:

1. *„Zakład nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: 1) brakiem wody na ujęciu; 2) niezawinionym przez Zakład zanieczyszczeniem wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej; 3) potrzebą zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych; 4) koniecznością przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 5) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 6) uszkodzeniem instalacji posiadanych przez Odbiorcę; 7) uszkodzeniem urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączy przez osoby trzecie; 8) awariami urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych).”*
2. *„Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinonego przez Zakład dostarczania wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”*
3. *„Zakład może odciąć dostawę wody i zamknąć przyłączy kanalizacyjne w przypadku gdy: e) Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”*

co stanowi naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 6 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, i **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 26 kwietnia 2010 r.**

IV.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

– **w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

nakłada się na Gminę Bełżyce, karę pieniężną:

1. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.1. sentencji decyzji, w wysokości 452,06zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt dwa złote sześć groszy), płatną do budżetu Państwa;
2. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.2. sentencji decyzji, w wysokości 452,06zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt dwa złote sześć groszy), płatną do budżetu Państwa;
3. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji

- i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II sentencji decyzji, w wysokości 452,06zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt dwa złote sześć groszy), płatną do budżetu Państwa;
4. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie III.1. sentencji decyzji, w wysokości 361,65 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt pięć groszy), płatną do budżetu Państwa;
  5. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie III.2. sentencji decyzji, w wysokości 361,65 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt pięć groszy), płatną do budżetu Państwa;
  6. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie III.3. sentencji decyzji, w wysokości 361,65 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt pięć groszy), płatną do budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Postanowieniem Nr 136/2009 z dnia 19 sierpnia 2009 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej w tekście: Prezes UOKiK lub Prezes Urzędu), wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniających podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach w zakresie wykonywania przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bełżycach (dalej w tekście: ZGKiM lub Zakład) działalności gospodarczej.

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu uzyskał m.in. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków wraz z uchwałą Rady Miejskiej w Bełżycach nr XLIII/353/2006 i XLII/347/2006 (dalej w tekście: Regulamin) oraz wzór „Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” (dalej w tekście: Umowa). Prezes UOKiK przeprowadził analizę dostarczonych dokumentów, która dała podstawy do wszczęcia postępowania antymonopolowego w niniejszej sprawie.

Postanowieniem nr 60/10 z dnia 5 marca 2010r. wszczęto postępowanie antymonopolowe RLU 411-3/10/BP, (sygn. akt RLU-411-3/10/BP) w związku z podejrzeniem nadużywania przez Gminę Bełżyce (dalej w tekście: Gmina) pozycji dominującej na lokalnym rynku dostarczania wody z wodociągu gminnego oraz odprowadzania ścieków za pośrednictwem urządzeń sieci kanalizacyjnej będącej własnością Gminy, poprzez stosowanie w Regulaminie dostarczania wody i w Umowach dostarczania wody i odprowadzania ścieków zapisów sprzecznych z obowiązującymi przepisami prawa, co może stanowić praktykę ograniczającą konkurencję, polegającą na narzucaniu uciążliwych warunków umów, przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50, poz.331) (dalej w tekście: ustawa o ochronie (...)).

Prezes Urzędu zakwestionował następujące postanowienia Regulaminu:

1. **Postanowienie § 45 ust. 2** o treści: *„Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe*

w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług.”

2. **Postanowienie § 46** o treści: „Jeżeli w wyniku nieprawidłowej eksploatacji przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego własnością odbiorcy powstanie zagrożenie istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, Zakład wzywa Odbiorcę do niezwłocznego usunięcia przyczyn zagrożenia a w przypadku, gdy takie wezwanie jest nieskuteczne może okresowo odciąć dostawę wody lub wstrzymać odbiór ścieków i przystąpić do usuwania przyczyn zagrożenia obciążając Odbiorcę poniesionymi w związku z tymi pracami kosztami.”

Prezes Urzędu zakwestionował następujące postanowienia Umowy:

1. **Postanowienie § 5** o treści: „Zakład nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: 1) brakiem wody na ujęciu; 2) niezawinionym przez Zakład zanieczyszczeniem wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej; 3) potrzebą zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych; 4) koniecznością przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 5) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 6) uszkodzeniem instalacji posiadanych przez Odbiorcę; 7) uszkodzeniem urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączy przez osoby trzecie; 8) awariami urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych).”
2. **Postanowienie § 8 ust. 3** o treści: „Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań, bądź zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenie mechaniczne, brak zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur) itp.”
3. **Postanowienie § 9 ust. 1** o treści: „Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinonego przez Zakład dostarczania wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”
4. **Postanowienie § 12 ust. 1 pkt e)** o treści: „Zakład może odciąć dostawę wody i zamknąć przyłącze kanalizacyjne w przypadku gdy: e) Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”

W odpowiedzi na Zawiadomienie Prezesa Urzędu, Gmina Bełżyce w piśmie z dnia 22 marca 2010 r. wskazała w jakim zakresie zakwestionowane postanowienia mają zostać zmienione. Gmina zobowiązała się do podjęcia przez Radę Miejską w Bełżycach stosownej uchwały, wprowadzającej zmiany do Regulaminu. Gmina wyjaśniła także, że po uchwaleniu zmian do Regulaminu oraz ich wejściu w życie, w terminie 14 dni od daty publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, sporządzone zostaną aneksy wprowadzające zmiany do Umów, zgodnie z zapisami Regulaminu. Gmina zobowiązała się do nie stosowania postanowień Umów, które

dyskryminowałyby konsumentów.

Prezes Urzędu wezwał Gminę do dostarczenia wzorców Regulaminu oraz Umowy, które zawierają zmiany zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK postanowień, zgodnie z deklaracją Gminy, a także do dostarczenia wzorca aneksu, wprowadzającego zmiany do Umów. W odpowiedzi na pismo Gmina wyjaśniła, że w dniu 28 kwietnia 2010 r. podjęta została Uchwała Rady Miejskiej w Bełżycach w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Regulaminu zbiorowego zaopatrzenia w wodę z wodociągu miejskiego w Bełżycach oraz zbiorowego odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. Uchwała miała wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, a zmiany w Regulaminie miały zostać wprowadzone po wejściu w życie w/w Uchwały. Gmina przesłała Uchwałę Rady Miejskiej w Bełżycach, wzór aneksu oraz Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem zmian, które będą wprowadzone w Regulaminie po wejściu w życie w/w Uchwały.

W dniu 20 maja 2010 r. Gmina Bełżyce przesłała wzór aneksu do Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków uwzględniający wszystkie zmiany, jakie zostaną wprowadzone do Umowy. Gmina wystąpiła również z wnioskiem o wydanie przez Prezesa UOKiK decyzji w trybie art. 28 ustawy o ochronie (...) oraz o odstąpieniu od nałożenia kary pieniężnej przewidzianej w art. 106 ustawy o ochronie (...). Gmina zobowiązała się także do niewprowadzania zmian do Umowy do czasu publikacji Uchwały wprowadzającej zmiany do Regulaminu. Jednocześnie Gmina zobowiązała się do niestosowania postanowień naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Gmina zadeklarowała również, że poinformuje Prezesa UOKiK o terminie publikacji stosowanej uchwały.

Prezes UOKiK ponownie wezwał Gminę do dostarczenia projektu wzorca Regulaminu, który zawierałby zmiany postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK. W dniu 5 lipca 2010 r. Gmina poinformowała, że Wojewoda Lubelski stwierdził nieważność Uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Gmina zadeklarowała, że opracuje i uchwali nowy Regulamin z rozwiązaniami odpowiadającymi aktualnym przepisom prawa. Gmina zobowiązała się także do wprowadzenia Regulaminu po jego uchwaleniu przez Radę Miejską w Bełżycach- projekt Uchwały wraz z Regulaminem miał zostać wprowadzony do porządku obrad na sesję w miesiącu sierpniu 2010 r. Po uchwaleniu Regulaminu i jego wejściu w życie (po upływie 14 dni od daty ich publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego) miały zostać sporządzone aneksy wprowadzające zmiany do Umów zgodnie z postanowieniami zawartymi w Regulaminie. Gmina wyjaśniła także, że projekty nowych Umów oraz aneksy do umów zostały przesłane jako załącznik do pisma z dnia 11 maja 2010 r.

W kolejnym piśmie Prezes UOKiK zobowiązał Gminę do podania wysokości przychodu osiągniętego przez nią w roku 2009, dostarczenie odpowiednich dokumentów potwierdzających wysokość przychodu. Gmina przesłała dokumenty oraz informacje, o które wnosił Prezes UOKiK. W odpowiedzi na Pismo Prezesa Urzędu z dnia 23 sierpnia 2010 r. Gmina Bełżyce przesłała uszczegółowione dane, dotyczące wykonania dochodów własnych gminy.

W związku z brakiem informacji na temat wprowadzenia zmian w Regulaminie, wprowadzenia w życie Umów oraz aneksów do Umów Prezes UOKiK w dniu 5 października 2010r. wystosował do Gminy pismo z zapytaniem, czy Gmina wprowadziła w życie wzorce Umów oraz czy rozpoczęła aneksowanie Umów (jeśli tak to z jaką datą), a także czy podjęte zostały jakiegokolwiek działania zmierzające do zmiany Regulaminu- czy podjęta została stosowna uchwała Rady Miejskiej w Bełżycach w tej sprawie, czy Regulamin obowiązuje nadal w „starej wersji”. W odpowiedzi na pytania Prezesa UOKiK Gmina wyjaśniła, że nowy wzór Umowy o zaopatrzenie

w wodę i odprowadzanie ścieków zgodnie z projektem wzorca przedstawionym w piśmie z dnia 11 maja 2010 r. wprowadzono do obrotu od dnia 26 kwietnia 2010r. Do dnia 11 października 2010 r. zostało zawartych 30 umów w oparciu o nowy wzorzec Umowy. Gmina poinformowała także, że z uwagi na stwierdzenie przez Wojewodę Lubelskiego nieważności Uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r., Gmina nie zmieniła jeszcze treści Regulaminu, ani nie wprowadziła aneksów do zawartych już Umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. W piśmie z dnia 12 października Gmina zobowiązała Dyrektora Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bełżycach do niezwłocznego rozpoczęcia aneksowania Umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zgodnie z projektem aneksu przedstawionym Prezesowi Urzędu w dniu 11 maja 2010 r. Gmina zadeklarowała również, że na sesji Rady Miejskiej w Bełżycach, która odbędzie się w październiku, podjęte zostaną działania mające na celu zmiany postanowień Regulaminu, a stosowna uchwała zostanie przesłana Prezesowi UOKiK.

W dniu 8 listopada 2010 r. Prezes Urzędu otrzymał Uchwałę Nr LXIV/439/2010 z dnia 27 października 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLII/347/2006 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uchwalenia regulaminu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych zmienionej Uchwałą Nr XVIII/353/2006 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 29 marca 2006 roku. W Regulaminie wprowadzono zmiany, polegające na skreśleniu postanowień § 25, § 26, § 45 oraz § 46 Regulaminu. Uchwała ma wejść w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Dodatkowo Gmina oświadczyła, że umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków są w dalszym ciągu aneksowane.

W piśmie z dnia 23 listopada 2010 r. Prezes UOKiK wezwał Gminę do wyjaśnienia, czy zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia były stosowane w praktyce oraz w jakich okolicznościach miały być stosowane. W odpowiedzi na pismo Prezesa UOKiK Gmina złożyła stosowane wyjaśnienia. W kolejnych dwóch pismach Gmina uzupełniła złożone uprzednio wyjaśnienia. Postanowieniem nr 303/10 wydanym w dniu 21 grudnia 2010 r. Prezes UOKiK włączył pisma Gminy z dnia 3 grudnia 2010r. oraz 10 grudnia 2010r. (znak GK.RL.7015/16/10; GK.RL.7015/17/10; GK.RL.7015/18/10) do zgromadzonego postępowania dowodowego.

Postanowieniem nr 116/10 z dnia 20 maja 2010 r. zaliczono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego w tej sprawie dowody uzyskane przez Prezesa UOKiK w ramach postępowania wyjaśniającego (RLU-405-28/09/BP).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny w tej sprawie:

Gmina Bełżyce jest jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) posiadającą osobowość prawną oraz działającą przez swoje organy. Gmina Bełżyce jest gminą miejsko-wiejską.

Na terenie Gminy Bełżyce działa Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bełżycach, który jest zakładem budżetowym Gminy. Zakład powstał przez przekształcenie go z Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bełżycach w drodze uchwały Rady Gminy i Miasta uchwałą nr XX/117/91 z dnia 16 grudnia 1991 r. ZGKiM na obszarze Gminy Bełżyce świadczy usługi w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz zaopatrzenia w wodę

i odprowadzania ścieków. ZGKiM dostarcza wodę na terenie miasta Bełżyce oraz odprowadza ścieki z terenu miasta Bełżyce (sieć kanalizacyjna) oraz gminy Bełżyce (zbiorniki bezodpływowe-szamba). Dostarczaniem wody na terenie wiejskim Gminy zajmuje się Zakład Budowy i Eksploatacji Wiejskich Urządzeń Komunalnych z siedzibą w Bełżycach. W zakresie utrzymania czystości i porządku oraz dostarczania wody i odprowadzania ścieków zezwolenie na wykonywanie tego rodzaju usług ma także Przedsiębiorstwo Drogowe i Oczyszczalnia Sp. z o. o. z siedzibą w Kraśniku. Z informacji otrzymanych od PDiO wynika, że posiada podpisane umowy z trzema zleceniodawcami z terenu gminy Bełżyce: dwie umowy na wywóz nieczystości stałych oraz jedną umowę na wywóz nieczystości stałych i płynnych. ZGKiM zarządza wysypiskiem śmieci, ujęciem wody, oczyszczalnią ścieków oraz siecią wodociągową i kanalizacyjną. Właścicielem całej infrastruktury jest Gmina Bełżyce. ZGKiM nie korzysta z innych składowisk, ujęć wody czy oczyszczalni ścieków. Sieć wodociągowa w Gminie Bełżyce obejmuje teren miejski i wiejski Gminy, jednakże ZGKiM świadczy usługi dostarczania wody jedynie na terenie miejskim Gminy. Sieć kanalizacyjna w Gminie Bełżyce obejmuje jedynie teren miasta Bełżyce, tereny wiejskie wyposażone są w zbiorniki bezodpływowe (szamba) gromadzące ścieki. Część posesji na terenie miasta i wsi wyposażona jest w przydomowe oczyszczalnie ścieków (jest to nieznaczna liczba).

W zakresie świadczonych usług ZGKiM w Bełżycach stosuje wzorce umowne oraz regulaminy. Z informacji uzyskanych od ZGKiM wynika, że wzorce umowne oraz regulaminy stosowane są zarówno w kontaktach z konsumentami jak i przedsiębiorcami.

Prezes Urzędu dokonał analizy Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków wraz z uchwałą Rady Miejskiej w Bełżycach nr XLIII/353/2006 i XLII/347/2006 oraz wzorca Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, które stosowane są przez ZGKiM na terenie miejskim Gminy.

Prezes Urzędu zakwestionował następujące postanowienia Regulaminu:

1. **Postanowienie § 45 ust. 2** o treści: „Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług.”
2. **Postanowienie § 46** o treści: „Jeżeli w wyniku nieprawidłowej eksploatacji przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego własnością odbiorcy powstanie zagrożenie istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, Zakład wzywa Odbiorcę do niezwłocznego usunięcia przyczyn zagrożenia a w przypadku, gdy takie wezwanie jest nieskuteczne może okresowo odciąć dostawę wody lub wstrzymać odbiór ścieków i przystąpić do usuwania przyczyn zagrożenia obciążając Odbiorcę poniesionymi w związku z tymi pracami kosztami.”

Prezes Urzędu zakwestionował następujące postanowienia Umowy:

1. **Postanowienie § 5** o treści: „Zakład nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: 1) brakiem wody na ujęciu; 2) niezawinionym przez Zakład zanieczyszczeniem wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej; 3) potrzebą zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych; 4) koniecznością przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 5) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 6) uszkodzeniem instalacji posiadanych przez Odbiorcę; 7) uszkodzeniem urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączy przez osoby trzecie; 8) awariami urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających

- bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych).”*
2. **Postanowienie § 8 ust. 3** o treści: *„Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań, bądź zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenie mechaniczne, brak zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur) itp.”*
  3. **Postanowienie § 9 ust. 1** o treści: *„Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinonego przez Zakład dostarczania wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”*
  4. **Postanowienie § 12 ust. 1 pkt e)** o treści: *„Zakład może odciąć dostawę wody i zamknąć przyłącze kanalizacyjne w przypadku gdy: e) Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”*

Ustosunkowując się do zarzutów przedstawionych w Zawiadomieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego z dnia 5 marca 2010 r. Gmina Bełżyce uznała je za uzasadnione oraz zaproponowała zmiany w treści Regulaminu oraz wzorcu Umowy tak, aby odzwierciedlały treści wskazane w przepisach powszechnie obowiązującego prawa. Gmina zobowiązała się do podjęcia stosowanej uchwały wprowadzającej zmieniony Regulamin, nadesłała także poprawiony wzór Umowy oraz wzór aneksu do Umowy. Gmina wystąpiła także z wnioskiem o wydanie decyzji zobowiązującej do podjęcia określonych działań oraz o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Gmina poinformowała Prezesa Urzędu, że Wojewoda Lubelski stwierdził nieważność Uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, w związku z czym Gmina zadeklarowała, że opracuje i uchwali nowy Regulamin z rozwiązaniami odpowiadającymi aktualnym przepisom prawa. Gmina zobowiązała się także do wprowadzenia Regulaminu po jego uchwaleniu przez Radę Miejską w Bełżycach- projekt Uchwały wraz z Regulaminem miał zostać wprowadzony do porządku obrad na sesję w miesiącu sierpniu 2010 r. Po uchwaleniu Regulaminu i jego wejściu w życie (po upływie 14 dni od daty ich publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego) miały zostać sporządzone aneksy wprowadzające zmiany do Umów zgodnie z postanowieniami zawartymi w Regulaminie. W odpowiedzi na pismo Prezesa UOKiK z dnia 5 października 2010 r. Gmina wyjaśniła, że nowy wzór Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zgodnie z projektem wzorca przedstawionym w piśmie z dnia 11 maja 2010 r. wprowadzono do obrotu od dnia 26 kwietnia 2010r. Gmina poinformowała także, że z uwagi na stwierdzenie przez Wojewodę Lubelskiego nieważności Uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r., Gmina nie zmieniła jeszcze treści Regulaminu, ani nie wprowadziła aneksów do zawartych już Umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. W piśmie z dnia 12 października 2010 r. Gmina zobowiązała Dyrektora Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bełżycach do niezwłocznego rozpoczęcia aneksowania Umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z projektem aneksu przedstawionym Prezesowi Urzędu w dniu 11 maja 2010 r. Gmina zadeklarowała również, że w sesji Rady Miejskiej w Bełżycach, która odbędzie się w październiku 2010 r., podjęte zostaną działania mające na celu zmiany postanowień Regulaminu, a stosowna uchwała zostanie przesłana Prezesowi UOKiK. W dniu 8 listopada 2010 r. Prezes Urzędu otrzymał Uchwałę Nr LXIV/439/2010 z dnia 27

października 2010 r. Rady Miejskiej w Bełżycach, na podstawie której wprowadzono zmiany do Regulaminu (zmiany polegały na skreśleniu postanowień § 25, § 26, § 45 oraz § 46 Regulaminu). Uchwała ma wejść w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Dodatkowo Gmina oświadczyła, że umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków są w dalszym ciągu aneksowane.

Gmina nadesłała także informacje dotyczące stosowania zakwestionowanych postanowień w praktyce. W odniesieniu do postanowienia § 45 ust. 2 Regulaminu Gmina oświadczyła, że wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług występuje np. podczas wystąpienia awarii sieci wodociągowej. Na skutek rozszczelnienia lub pęknięcia przewodu wodociągowego, dochodzi do wycieku wody w miejscu uszkodzenia, co może powodować spadek ciśnienia na posesjach odbiorców. W takiej sytuacji swobodne korzystanie z wodociągu jest ograniczone. Podczas usuwania awarii zachodzi konieczność wyłączenia z pracy pewnego odcinka sieci wodociągowej, co prowadzi do wstrzymania dostaw wody. Podobna sytuacja może wystąpić podczas awarii pompy w studni ujęcia wody. Z wyjaśnień złożonych przez Gminę wynika, że stany awaryjne zawinione przez Zakład nie miały dotychczas miejsca.

Odnosząc się do postanowienia § 46 Regulaminu Gmina wyjaśniła, że postanowienie dotyczy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych będących własnością Odbiorcy usług. Obowiązek utrzymania i dokonywania napraw takiego przyłącza spoczywa na jego właścicielu, czyli Odbiorcy usług. Nieprawidłowa eksploatacja przyłącza może polegać na rozszczelnieniu połączeń przewodów i armatury, co może spowodować spadek ciśnienia i stratę wody, przedostanie się ścieków do ziemi lub infiltrację wód gruntowych do kanalizacji itp. Jeśli właściciel przyłącza, z nieuzasadnionych przyczyn, zwlekałby z jego naprawą, wtedy Zakład mógłby wkroczyć na teren prywatnej posesji w celu usunięcia awarii. Koszty usunięcia awarii obciążłyby Odbiorcę usług. Ponadto Gmina wyjaśniła, że obniżenie poziomu świadczenia usług polegać może na niedostatecznym ciśnieniu wody przesyłanej uszkodzonym przewodem wodociągowym oraz obniżeniem ciśnienia wody w sąsiadujących posesjach. Nieprawidłowa eksploatacja przyłącza polegać może również na posadzeniu drzew lub krzewów nad przewodami wodociągowymi lub kanalizacyjnymi, co utrudniałoby usunięcie ewentualnej awarii. Podobnie byłoby w przypadku ułożenia przewodu elektrycznego lub wybudowania ogrodzenia nad przewodami wodociągowymi lub kanalizacyjnymi. Gmina oświadczyła także, że w praktyce sytuacje takie nie miały miejsca.

W odniesieniu do § 5 pkt 4, 6-8 Umowy Gmina wskazała, że niezbędne naprawy urządzeń mogą polegać na naprawie lub wymianie eksploatacyjnie zużytej armatury wodociągowej np. zasuw, zaworu, wodomierza, uszczelnienia itp. W praktyce miały miejsce naprawy takie jak np. wymiana odcinka magistrali wodociągowej. Jednocześnie Gmina wyjaśniła, że uszkodzenie instalacji posiadanych przez Odbiorcę dotyczy wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych w budynkach prywatnych przyłączonych do sieci miejskiej. W przypadku uszkodzenia instalacji może nastąpić konieczność odcięcia dostaw wody do jednego lub większej ilości Odbiorców usług. Zakład nie odpowiada za stan techniczny instalacji wewnętrznych. Uszkodzenia urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych przez osoby trzecie dotyczy wszelkiego rodzaju uszkodzeń sieci przez osoby wykonujące prace ziemne w bezpośrednim sąsiedztwie sieci lub np. uszkodzenia hydrantu nadziemnego w wyniku wypadku drogowego. W praktyce takie uszkodzenia dotychczas nie nastąpiły. Z kolei działanie sił wyższych może polegać na zalaniu wodami opadowymi kanalizacji sanitarnej i cofnięcie się ścieków do budynków mieszkalnych. Z wyjaśnień złożonych przez Gminę wynika, że postanowienie nie było stosowane w praktyce.

W stosunku do postanowienia § 8 ust. 3 Umowy Gmina wyjaśniła, że Odbiorca usług może doprowadzić do mechanicznego uszkodzenia zamontowanego na posesji wodomierza, który jest częścią składową przyłącza będącego najczęściej w posiadaniu Zakładu. Odbiorca może uszkodzić

przewód wodociągowy lub kanalizacyjny przyłącza lub sieci przebiegającej przez teren jego posesji np. podczas wykonywania prac ziemnych. Takie działanie Odbiorcy usług może narazić Zakład na koszty związane z usunięciem uszkodzeń i utratą wody. Gmina oświadczyła, że dotychczas nie zanotowano uszkodzeń wodociągowo-kanalizacyjnych i przyłączy należących do Zakładu, wynikających z działania lub zaniechania Odbiorcy usług. Odbiorcy nie ponosili z tego tytułu żadnych kosztów.

W odniesieniu do postanowienia § 9 ust. 1 Umowy Gmina podniosła, że nad jakością wody dostarczanej Odbiorcom usług czuwa Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna. Zarówno Stacja jak i Zakład wykonują badania próbek wody pobieranej z wodociągu. Dotychczas Stacja nie stwierdziła nieprzydatności wody do spożycia w wodociągu publicznym.

Odnosząc się do postanowienia § 12 ust. 1 pkt e) Umowy Gmina wskazała przykłady zaleceń jakie mogłyby być wydawane przez Zakład. W przypadku nieprawidłowego składu ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej zalecenie dotyczyłoby zainstalowania urządzeń, które wstępnie oczyszczają ścieki. Zalecenia mogą także dotyczyć montażu zaworów antyskażeniowych na przyłączach wodociągowych będących własnością Odbiorców usług, gdy zachodzi podejrzenie, że wewnętrzne instalacje wodociągowe mogą być źródłem skażenia mikrobiologicznego wody w wodociągu publicznym. Z wyjaśnień złożonych przez Gminę wynika, że zalecenia takie nie były wydawane przez Zakład.

Dochód Gminy stanowiący podstawę do wymierzenia kary pieniężnej, liczony jako suma dochodów własnych gminy zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3-12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.) wyniósł w zaokrągleniu 1.004.558,00 zł. (słownie: jeden milion cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt osiem złotych).

Prezes Urzędu zakończył zbieranie materiału dowodowego, o czym poinformował Gminę pismem z dnia 3 grudnia 2010 roku. Gmina nie skorzystała z prawa wglądu do zebranego materiału dowodowego.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes Urzędu zważył, co następuje:

1. Określenie zarzutu

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „*Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.*”

Gminie Bełżyce postawiono zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym obszar miejski Gminy Bełżyce, polegającą na narzucaniu przez Przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczania w „Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków” postanowienia o treści:

1. „*Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub*

ograniczenie świadczenia usług.”

- 2. „Jeżeli w wyniku nieprawidłowej eksploatacji przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego własnością odbiorcy powstanie zagrożenie istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, Zakład wzywa Odbiorcę do niezwłocznego usunięcia przyczyn zagrożenia a w przypadku, gdy takie wezwanie jest nieskuteczne może okresowo odciąć dostawę wody lub wstrzymać odbiór ścieków i przystąpić do usuwania przyczyn zagrożenia obciążając Odbiorcę poniesionymi w związku z tymi pracami kosztami.”*

co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

oraz zamieszczania w „Umowie o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” postanowień o treści:

- 1. „Zakład nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: 1) brakiem wody na ujęciu; 2) niezawinionym przez Zakład zanieczyszczeniem wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej; 3) potrzebą zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych; 4) koniecznością przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 5) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 6) uszkodzeniem instalacji posiadanych przez Odbiorcę; 7) uszkodzeniem urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączy przez osoby trzecie; 8) awariami urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych).”*
- 2. „Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań, bądź zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenie mechaniczne, brak zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur) itp.”*
- 3. „Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego przez Zakład dostarczania wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”*
- 4. „Zakład może odciąć dostawę wody i zamknąć przyłącze kanalizacyjne w przypadku gdy: e) Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”*

co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

2. Interes publicznoprawny

Przedmiotem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest ochrona skutecznej konkurencji na rynku przed jej zniekształceniami wywołanymi niedozwolonymi działaniami uczestników rynku – przedsiębiorców. Przewidziane w ustawie instrumenty mogą być stosowane jedynie wówczas, gdy na skutek działań przedsiębiorców naruszony jest interes publicznoprawny. Powyższe przesądza o wyłączeniu możliwości podejmowania przez Prezesa UOKiK działań w celu ochrony wyłącznie interesów indywidualnych. Taką interpretację potwierdza orzecznictwo Sądu

Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wcześniej: Sądu Antymonopolowego). W wyroku z dnia 28 maja 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 82/00) Sąd stwierdził, że „*postępowanie antymonopolowe nie może dotyczyć spraw jednostkowych*”. Podobnie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 4 lipca 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 108/00) Sąd Antymonopolowy zajął stanowisko, że: „*interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien być on ustalony i konkretyzowany. Organ administracji - Prezes Urzędu winien być w toku i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej - art. 7 k.p.a. Publiczny znaczy dotyczący ogółu, dostrzeżony przez nieokreśloną z góry liczbę osób, a nie jednostki, czy też określoną grupę. A zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie wyłącznie interes prawny jednostki, czy grupy*”. Podobnie na temat interesu publicznego wypowiedział się Sąd Antymonopolowy w dwóch wcześniejszych wyrokach z dnia 30 maja 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 80/00) i z dnia 6 czerwca 2001 (sygn. akt XVII Ama 78/00), gdzie wyraźnie podkreślił pojęcie interesu publicznego jako „*dotyczącego ogółu*”, a nie tylko określonej grupy, czy tym bardziej interesu indywidualnego podmiotu.

Takie stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 maja 2001 r. (I CKN 1217/98), stwierdził, że „*w odniesieniu do przedsiębiorców ustawa chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym, a nie indywidualnym czy nawet grupowym w rozumieniu sumy indywidualnych interesów konsumentów. Działaniami antykonkurencyjnymi bądź antykonsumenckimi są więc jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku. Nie dotyczą sytuacji pojedynczego przedsiębiorcy czy konsumenta, lecz zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie. Ingerencja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzasadniona byłaby tylko wówczas, gdyby służyła ochronie tak pojętej konkurencji lub interesów konsumentów. Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest więc ochrona prywatno-prawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta*”. Niemniej jednak, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lutego 2004 r. (sygn. III SK 2/04) stwierdził, że naruszenie indywidualnego interesu nie wyklucza dopuszczalności równoczesnego uznania, że dochodzi do naruszenia interesu zbiorowego „*jeżeli indywidualne pogwałcenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów mogłoby w jakikolwiek sposób prowadzić do ustanowienia lub utrwalenia monopolistycznych praktyk rynkowych, które wywołują lub mogą wywołać zakazane skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*”.

Należy zatem stwierdzić, że nie każde naruszenie prawa w stosunkach cywilno-prawnych kwalifikuje sprawę do postępowania w trybie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Odmienne niż to ma miejsce w postępowaniu cywilnym, ukierunkowanym na ochronę praw podmiotowych stron, postępowanie w trybie ustawy o ochronie (...) ma za swój przedmiot ochronę interesu publicznoprawnego, a więc ma to miejsce wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, bądź gdy wywołują one inne niekorzystne zjawiska na rynku wymagające ingerencji ze strony organów działających w trybie tej ustawy. Celem ustawy o ochronie (...) jest więc ochrona konkurencji jako zjawiska charakteryzującego funkcjonowanie gospodarki przed zachowaniami przedsiębiorców (i ich związków), które wolność konkurencji w sposób sprzeczny z prawem zakłócają. Ochrona konkurencji wynikająca z przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie ogranicza się jedynie do sytuacji, w której doszło już do pokrzywdzenia innego uczestnika rynku przez dominanta, lecz dotyczy także

istnienia potencjalnego stanu realnego zagrożenia dla zasad konkurencji. Stan takiego zagrożenia z punktu widzenia interesu publicznego jest oceniany jako niewłaściwy, a tym samym niedopuszczalny¹ i ma miejsce zarówno wtedy, gdy odnosi się on do aktualnych uczestników gry rynkowej (rzeczywistych konkurentów i kontrahentów przedsiębiorcy), jak i do tych uczestników rynku właściwego, którzy mają zamiar dopiero na nim się pojawić (potencjalnych konkurentów i kontrahentów).

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że kwestionowane działania Gminy Bełżyce mają charakter antykonkurencyjny, ponieważ mogą prowadzić do wykorzystania posiadanej przez Przedsiębiorcę pozycji dominującej poprzez narzucanie jego rzeczywistym, jak i potencjalnym kontrahentom (zarówno przedsiębiorcom, jak i osobom fizycznym) - w Regulaminie oraz Umowach określających zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków - warunków umów, które są niekorzystne i mogą przynosić Gminie nieuzasadnione korzyści. Uznać zatem należy, iż w niniejszej sprawie mógł zostać naruszony interes publicznoprawny, co uzasadnia ocenę zachowania Gminy w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Strona postępowania

Postępowanie antymonopolowe toczy się z udziałem osób mających przymiot strony. Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: „*Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję*”. Stroną postępowania dotyczącego zarzutu naruszenia art. 9 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, mogą być przedsiębiorcy posiadający na rynku właściwym pozycję dominującą.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także: a) osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 – na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*

Stwierdzić zatem należy, że Gmina Bełżyce, będąc osobą prawną świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków, jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie (...), a jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem Urzędu.

4. Rynek właściwy w sprawie

Dla rozstrzygnięcia spraw antymonopolowych istotnym zagadnieniem jest określenie rynku właściwego, na którym działa posądzony o stosowanie praktyki monopolistycznej podmiot

---

¹ por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2003r. sygn. akt I CKN 496/01.

gospodarczy tj. zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie (...) – rynku towarów, „które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i kosztów transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.” Mówiąc o rynku właściwym, określa się rynek w ujęciu produktowym i geograficznym.

Rynek w znaczeniu produktowym odnosi się do towarów w rozumieniu art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie (...) (m.in. rzeczy, usługi). Natomiast rynek w ujęciu geograficznym odnosi się do obszaru, na jakim te towary są oferowane.

W przedmiotowej sprawie towarem oferowanym klientom przez Gminę Bełżyce poprzez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (zakład budżetowy Gminy) są usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Ponieważ usługi te nie mają substytutów, rynkiem produktowym w niniejszej sprawie jest rynek zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Zakład budżetowy Gminy Bełżyce jest jedynym podmiotem, oferującym usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miejskim Gminy Bełżyce. Z uwagi na technologię dostarczania wody (siecią wodociągową) oraz odprowadzania ścieków (siecią kanalizacyjną) rynek w aspekcie geograficznym wyznaczony jest przez znajdującą się na terenie miejskim gminy sieć wodociągowo-kanalizacyjną, poprzez którą dostarczana jest woda i odprowadzane są ścieki. Należy przy tym zaznaczyć, że odbiorcy tych usług nie mają możliwości wyboru innego dostawcy wody i odbiorcy ścieków.

Pojęcie alternatywnego źródła zaopatrzenia nie obejmuje swoją treścią możliwości zaspokojenia potrzeb zaopatrzeniowych we własnym zakresie. Aby nowe źródło zaopatrzenia mogło być uznane za alternatywne w stosunku do posiadanych musi ono spełniać wymóg natychmiastowej dostępności bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych (Wyrok SOKiK z dnia 31 maja 2000 r., sygn akt XVII Ama 44/00). Takie alternatywne źródło dostaw wody dla odbiorców z terenu miejskiego gminy nie występuje. Tak więc, rynek w ujęciu geograficznym obejmuje obszar miasta Bełżyce stanowiący część Gminy Bełżyce.

Stwierdzić należy zatem, że rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest lokalny rynek zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze miasta Bełżyce stanowiącym część Gminy Bełżyce.

5. Ustalenie pozycji rynkowej Uczestnika postępowania na rynku właściwym

Art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie (...) definiuje pozycję dominującą jako pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

O pozycji rynkowej Gminy Bełżyce w niniejszym postępowaniu przesądza sieć wodno-kanalizacyjna, której jest właścicielem, natomiast ZGKiM- zakład budżetowy Gminy- jest zarządcą w/w sieci. Wyłącznie dysponowanie tą siecią sprawia, iż na obszarze miejskim Gminy Bełżyce gmina ta, działająca poprzez ZGKiM, nie spotyka się z żadną konkurencją. Spełnia zatem kryteria właściwe dla definicji monopolu. Wyrazem tej pozycji jest posiadanie przez Gminę Bełżyce siły ekonomicznej przy użyciu której może zapobiegać nie tylko efektywnej konkurencji, ale i działać w dużym stopniu niezależnie od zachowania swych kontrahentów, a w szczególności eksploatować swoją pozycję rynkową ich kosztem.

6. Naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Istota praktyki ograniczającej konkurencję, zakazanej art. 9 ust. 1 powyższej ustawy o ochronie (...), sprowadza się do nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Ustęp 2 pkt 6 wspomnianego art. 9 ustawy o ochronie (...) wskazuje przykład nadużywania pozycji dominującej poprzez narzucanie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści. Dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję, zdefiniowanej powyżej, konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia trzech kryteriów:

- a) narzucania warunków umów
- b) uciążliwego charakteru tych warunków
- c) możliwości osiągnięcia przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści

Ad a)

Posiadanie przez przedsiębiorcę na rynku właściwym pozycji dominującej nie przesądza jeszcze o tym, że dane zachowanie przedsiębiorcy można uznać za praktykę ograniczającą konkurencję. Istotną przesłanką ocenianej praktyki jest nadużywanie przez przedsiębiorcę posiadanej pozycji rynkowej, co może się objawiać między innymi poprzez narzucanie warunków zawieranych umów. Do narzucania warunków umów dochodzi wówczas, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę ekonomiczną w warunkach niedostatecznej konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom (konsumentom oraz przedsiębiorcom) takie warunki umów, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Istotne jest również, że przy zawieraniu wskazanych umów, Przedsiębiorca posługuje się opracowanym przez siebie wzorcem Umowy, a także Regulaminu. Stosowanie wzorców umownych przy zawieraniu jednorodnych umów o charakterze masowym, jakimi są umowy o dostarczanie wody i odbiór ścieków wymaga jedynie aprobaty przez kontrahentów – odbiorców wody oraz dostawców ścieków - ich warunków, jednostronnie ustalanych przez profesjonalistę. Swoboda kontraktowa odbiorców wody i dostawców ścieków jest zatem ograniczona jedynie do podpisania, lub nie, przedłożonej im umowy. Stanowi to o adhezyjnej naturze tych umów. W przypadku umów zawieranych w trybie adhezyjnym, dla uznania, że następuje narzucanie ich warunków wystarczające jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju.

Sytuacja taka ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż ZGKiM, będący zakładem budżetowym Gminy Bełżyce, przy zawieraniu umów na dostawę wody i odbiór ścieków posługuje się wzorcem umownym „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”. Zawierane umowy są jednakowe dla wszystkich użytkowników sieci. Dodatkowo odbiorców wody oraz dostawców ścieków, którzy są stroną Umowy, obowiązują postanowienia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, który reguluje kwestie nierozstrzygnięte w Umowie. W związku z czym należy uznać, że zakwestionowane w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym

postanowienia Umowy i Regulaminu zostały kontrahentom narzucone.

Ad b) oraz c)

Jak wykazano powyżej, Gmina Bełżyce zajmuje pozycję dominującą na rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym swoim zasięgiem obszar miejski Gminy Bełżyce. Dowiedziono również, iż w okolicznościach niniejszej sprawy doszło do narzucania przez Gminę warunków Umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz Regulaminu dostarczania w wodę i odprowadzania ścieków. Dla stwierdzenia naruszenia przez Gminę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest zatem wykazanie, że kwestionowane warunki mają uciążliwy charakter i przynoszą Gminie nieuzasadnione korzyści.

Za uciążliwy uznaje się każdy warunek umowy oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Definicja ta odwołuje się do kryteriów obiektywnych – typowych relacji umownych występujących na rynku. Dokonując analizy uciążliwości warunków umownych należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne.

Osiągane przez Gminę Bełżyce, stosującą praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w logicznym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy.

Ad I

1. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 45 ust. 2 Regulaminu: *„Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług.”*

Przedmiotowe postanowienie reguluje kwestię odpowiedzialności Zakładu za szkody, które powstały w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług dostarczania wody i odbioru ścieków. Zgodnie z treścią postanowienia Zakład ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług, chyba że nie ponosi winy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia tych usług. Wszczynając postępowanie antymonopolowe Prezes UOKiK uznał, że powyższe postanowienie, znajdujące się w § 45 ust. 2 Regulaminu, stanowi uciążliwy warunek i może prowadzić do uzyskania przez Gminę Bełżyce nieuzasadnionych korzyści.

Punktem wyjścia w ocenie uciążliwości przedmiotowego warunku jest ustalenie zasad odpowiedzialności Zakładu za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług. Stwierdzić należy, że ZGKiM ponosi odpowiedzialność na zasadach określonych w art. 435 k.c. Zgodnie z treścią art. 435 k.c. § 1 *„Prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności,*

paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.” ZGKiM ponosi odpowiedzialność za szkody na osobie lub mieniu wyrządzone komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu- odpowiada zatem na zasadzie ryzyka. Odpowiedzialność za wyrządzone szkody wyłącza jedynie siła wyższa, wyłączna wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Tak określona odpowiedzialność nie może być z góry wyłączona lub ograniczona.

O uciążliwości przytoczonego powyżej postanowienia świadczy fakt, że postanowienie to w sposób sprzeczny z przepisami powszechnie obowiązującego prawa kształtuje odpowiedzialność Zakładu za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług. Stwierdzić należy, że w świetle regulacji dotyczących odpowiedzialności Zakładu na zasadzie ryzyka (która jest szersza od odpowiedzialności na zasadzie winy) Zakład ogranicza swoją odpowiedzialność za szkody związane z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług. Odpowiedzialność na zasadzie winy polega na tym, że osoba, która wyrządziła szkodę innej osobie jest zobowiązana do jej naprawienia (art. 417 k.c.). Ustalając odpowiedzialność podmiotu bierze się pod uwagę element podmiotowy (zachowanie sprawcy oraz jego nastawienie psychiczne, stan emocjonalny) oraz przedmiotowy (bezprawność zachowania).² Jak wskazano powyżej, ZGKiM odpowiada za szkodę na zasadzie ryzyka. Zgodnie z tą zasadą odpowiedzialność odszkodowawcza prowadzącego przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody jest niezależna od winy przedsiębiorcy. Dla przypisania odpowiedzialności za szkodę ustawodawca nie wymaga ustalenia bezprawnego charakteru zachowania podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo ani jego winy. Okolicznościami wyłączającymi odpowiedzialność prowadzącego przedsiębiorstwo lub zakład są tylko: siła wyższa, wyłączna wina poszkodowanego lub wyłączna wina osoby trzeciej, za którą prowadzący przedsiębiorstwo lub zakład nie ponosi odpowiedzialności.³ Uznać zatem należy, że stosowane przez Zakład postanowienie jest uciążliwe dla Odbiorców usług, gdyż w sposób bezprawny ogranicza odpowiedzialność Zakładu wyłącznie do przypadków, kiedy wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług powstało z winy Zakładu. Stwierdzić jednak należy, że za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług może odpowiadać osoba trzecia, za którą Zakład ponosi odpowiedzialność lub nawet poszkodowany, jednak jego wina nie jest wyłączna.

Tak ukształtowana odpowiedzialność Gminy za wstrzymanie lub ograniczenie świadczenia usług jest bez wątpienia dla Zakładu korzystne. Możliwość uniknięcia przez Zakład odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy i wypłaty Odbiorcom ewentualnego odszkodowania powoduje w związku z tym możliwość osiągnięcia przez niego nieuzasadnionych korzyści.

Gmina Bełżyce oświadczyła, że w praktyce nie występowały stany awaryjne zawinione przez Zakład, które zmuszałyby ZGKiM do wstrzymania lub ograniczenia świadczenia usług oraz że zakwestionowany przez Prezesa UOKiK warunek Regulaminu nie był dotychczas stosowany w praktyce (zapis dotyczy sytuacji domniemanych).

---

² Komentarz do art. 417 kodeksu cywilnego (Dz.U. 64.16.93), w A. Kidyba (red.), A. Olejniczak, A. Pyrzyńska, T. Sokołowski, Z. Gawilk, A. Janiak, G. Kozieł, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III Zobowiązania-część ogólna, LEX 2010.

³ Komentarz do art. 435 kodeksu cywilnego (Dz.U. 64.16.93), w A. Kidyba (red.), A. Olejniczak, A. Pyrzyńska, T. Sokołowski, Z. Gawilk, A. Janiak, G. Kozieł, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III Zobowiązania-część ogólna, LEX 2010.

2. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 46 Regulaminu: „Jeżeli w wyniku nieprawidłowej eksploatacji przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego własnością odbiorcy powstanie zagrożenie istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, Zakład wzywa Odbiorcę do niezwłocznego usunięcia przyczyn zagrożenia a w przypadku, gdy takie wezwanie jest nieskuteczne może okresowo odciąć dostawę wody lub wstrzymać odbiór ścieków i przystąpić do usuwania przyczyn zagrożenia obciążając Odbiorcę poniesionymi w związku z tymi pracami kosztami.”

Punktem wyjścia w ocenie uciążliwości przedmiotowego postanowienia są przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. Nr 123 poz. 858) (dalej w tekście: ustawa o zaopatrzeniu w wodę). Przepis art. 8 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu w wodę stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącza kanalizacyjne, jeżeli: „*przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa; odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty; jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego; został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.*” Tworząc powyższy przepis ustawodawca nie posłużył się sformułowaniem „w szczególności” lub podobnym. Oznacza to, że katalog okoliczności, które stanowią podstawę do wstrzymania świadczenia usług ma charakter zamknięty, który nie może być dowolnie i arbitralnie rozszerzany przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne w treści wzorca. Odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego może nastąpić zatem wyłącznie wówczas, gdy wystąpi któraś z przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu w wodę.

O uciążliwości przytoczonego powyżej postanowienia świadczy fakt, że postanowienie to przewiduje możliwość odcięcia dostawy wody lub wstrzymania odbioru ścieków przez Zakład, jeśli odbiorca usług w sposób nieprawidłowy eksploatuje przyłącze wodociągowe lub kanalizacyjne. Stwierdzić należy, iż wskazana w postanowieniu okoliczność uzasadniająca odcięcie dostaw wody czy odbioru ścieków, nie występuje w ustawie o zaopatrzeniu w wodę. W ten sposób Odbiorcy usług w sposób bezprawny zostają pozbawieni możliwości korzystania z dostarczanej przez Przedsiębiorcę wody oraz możliwości odprowadzania ścieków. Zważyć należy, że usługi dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków są usługami o charakterze użyteczności publicznej, powinny być świadczone w sposób powszechny i ciągły. Odcięcie Odbiorcy od usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków nosi znamiona uciążliwości, szczególnie, że katalog przesłanek ustawowych umożliwiających odcięcie dostaw wody czy odbioru ścieków jest szczegółowo określony w ustawie.

Fakt umieszczenia w Regulaminie postanowienia umożliwiającego Przedsiębiorcy odcięcie dostaw wody oraz odbioru ścieków w przypadkach innych, niż przewidziane w art. 8 ust. 1 ustawy o zaopatrzenie w wodę, może prowadzić do uzyskania przez Gminę nieuzasadnionych korzyści. W omawianym § 46 Regulaminu wskazane są okoliczności, których zaistnienie może spowodować odcięcie wody lub wstrzymanie odbioru ścieków. Z kolei w postanowieniu § 12 ust. 3 Umowy przewidziane są warunki, które muszą być spełnione przez Odbiorcę usług, aby doszło do ponownego uruchomienia dostaw wody i odbioru ścieków tj.: „*Ponowne uruchomienie dostawy wody i odbioru ścieków następuje na pisemny wniosek Odbiorcy po uprzednim uregulowaniu przez*

Niego kosztów wstrzymania i ponownego wznowienia świadczenia usług oraz uregulowania zaległych należności.” Stwierdzić zatem należy, że w sytuacji, gdy dojdzie do wstrzymania dostawy wody czy zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, a Odbiorca będzie zainteresowany, co naturalne, ponownym uruchomieniem dostaw wody i odbioru ścieków, będzie on zobowiązany do uregulowania kosztów wstrzymania i wznowienia świadczenia usług. Korzyści, które otrzyma Przedsiębiorca, będą więc nieuzasadnione, gdyż wstrzymanie dostaw wody i odbioru ścieków będzie niezgodne z przepisami prawa. Z tego względu należy uznać, że przedmiotowy zapis stosowany przez Gminę nosi znamiona uciążliwości i może przynieść jej nieuzasadnione korzyści. Gmina wyjaśniła, że w dotychczasowej praktyce nie miała miejsca sytuacja, o której mowa w postanowieniu § 46 Regulaminu.

Ad II

Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 8 ust. 3 Umowy o treści: *„Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań, bądź zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenie mechaniczne, brak zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur) itp.”*

Z treści postanowienia wynika, że Odbiorca usług zobowiązany jest do pokrycia kosztów i szkód powstałych w związku ze szkodami w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu, gdy szkody te są wynikiem działań lub zaniedbań Odbiorcy. Gmina przyznaje sobie prawo do obciążania Odbiorcy odpowiedzialnością za szkody lub zaniechania będące np. wynikiem braku zabezpieczenia przed niskimi temperaturami czy mechanicznego uszkodzenia urządzeń/przyłączy. Jak wskazano w niniejszej decyzji, Zakład ponosi odpowiedzialność za wyrządzone szkody na zasadzie ryzyka (zgodnie z treścią art. 435 k.c.). Odpowiedzialność ta jest wyłączona jedynie przez siłę wyższą, wyłączną winę poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą prowadzący przedsiębiorstwo lub zakład nie ponosi odpowiedzialności. Tak ukształtowana odpowiedzialność nie może być z góry wyłączona lub ograniczona (regulacja ta ma charakter semiimperatywny)⁴ Zakwestionowane postanowienia z góry przyjmuje, co do zasady, że Odbiorca usług ponosi wyłączną winę za szkodę powstałą w urządzeniach i szkodach należących do Zakładu.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, Odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włącznie. Z treści ocenianego postanowienia Umowy nie wynika, że chodzi o urządzenia i przyłącza będące w posiadaniu Odbiorcy, przeciwnie, w postanowieniu mowa jest o urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu. Stwierdzić zatem należy, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie jest uciążliwe dla Odbiorców usług, gdyż obarcza ich odpowiedzialnością za szkody powstałe na urządzeniach i przyłączach do nich nienależących. Z treści postanowienia wynika także, że Odbiorca usług ma za zadanie zabezpieczyć urządzenia i przyłącza, które nie należą do niego, przed działaniem niskich temperatur oraz innych czynników. Dodatkowo katalog czynników, które mogą wpłynąć na odpowiedzialność Odbiorcy usług, jest nieokreślony- mowa jest o uszkodzeniach mechanicznych, o braku zabezpieczenia przed niskimi temperaturami itp. Zatem każda okoliczność

---

⁴ *ibidem*

może zostać uznana przez Przedsiębiorcę za okoliczność, która wpłynęła na powstanie szkody w urządzeniach i przyłączach należących do niego, a za której powstanie odpowiada wyłącznie Odbiorca usług. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, że postanowienie § 8 ust. 3 Umowy jest uciążliwe dla Odbiorców usług.

Przerzucenie, na Odbiorców, usług kosztów związanych z powstaniem szkody w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu uznać należy za okoliczność niewątpliwie korzystną dla Przedsiębiorcy. Zgodnie z treścią postanowienia Odbiorca usług jest zobowiązany do pokrycia kosztów oraz szkód, które powstały w urządzeniach oraz przyłączach należących do Zakładu, gdy szkody te wynikają z działania lub zaniechania Odbiorcy usług. Katalog czynników, które mogą wpływać na odpowiedzialność Odbiorcy usług jest niejako otwarty, dodatkowo (jak wskazano powyżej) to Przedsiębiorca powinien zabezpieczyć urządzenia oraz przyłącza należące do niego np. przed działaniem niskich temperatur. Przedsiębiorca otrzymuje niczym nieuzasadnione korzyści w przypadku, gdy bezprawnie zobowiązuje Odbiorcę do bezwarunkowego poniesienia odpowiedzialności za szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach, w sytuacji gdy to Przedsiębiorca powinien odpowiednio zabezpieczyć urządzenia i przyłącza przed ewentualną szkodą.

Gmina oświadczyła, że dotychczas nie zanotowano uszkodzeń wodociągowo-kanalizacyjnych i przyłączy należących do Zakładu, wynikających z działania lub zaniechania Odbiorcy usług. Odbiorcy nie ponosili z tego tytułu żadnych kosztów.

W toku postępowania antymonopolowego Gmina wprowadziła do obrotu wzorzec Umowy, który zawiera już zmienioną treść postanowienia § 8 ust. 3 Umowy. Postanowienie zostało zmienione następująco: „*Odbiorca zobowiązuje się pokryć zakładowi szkody i koszty powstałe na skutek: b) Odbiorca zobowiązuje się pokryć Zakładowi szkody powstałe w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu, jeżeli urządzenia i przyłącza zostały przez niego uszkodzone mechanicznie.*” Prezes UOKiK nie mógł jednak uznać, że Gmina zaniechała stosowania praktyki ograniczającej konkurencję w tym zakresie. Postanowienie w dalszym ciągu jest uciążliwe dla Odbiorców usług oraz może przynosić Gminie nieuzasadnione korzyści. W świetle wywodów dotyczących odpowiedzialności Zakładu na zasadzie ryzyka, a więc odpowiedzialności szerszej niż odpowiedzialność na zasadzie winy, stwierdzić należy, że zmodyfikowana treść postanowienia w dalszym ciągu sposób sprzeczny z prawem określa zasady odpowiedzialności za szkody i koszty w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu. W zmienionym postanowieniu z góry przyjęto, że Odbiorca ponosi wyłączną winę za szkodę powstałą w urządzeniach lub przyłączach należących do Zakładu.

Ad III

1. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 5 Umowy: „*Zakład nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: 1) brakiem wody na ujęciu; 2) niezawinionym przez Zakład zanieczyszczeniem wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej; 3) potrzebą zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych; 4) koniecznością przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 5) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 6) uszkodzeniem instalacji posiadanych przez Odbiorcę; 7) uszkodzeniem urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączy przez osoby trzecie; 8) awariami urządzeń wodociągowo-*

kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych).”

Podstawowym obowiązkiem dostawcy usług wodociągowych i kanalizacyjnych jest zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości, jakości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny. W świetle art. 435 k.c. prowadzący przedsiębiorstwo odpowiada za powstałe szkody na zasadzie ryzyka. Odpowiedzialność ta jest wyłączona przez siłę wyższą, wyłączną winę poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą prowadzący przedsiębiorstwo lub zakład nie ponosi odpowiedzialności. Dodatkowo zgodnie z reżimem odpowiedzialności kontraktowej (art. 471 k.c.) przedsiębiorca jest obowiązany naprawić szkodę wynikłą z niewykonania swoich obowiązków, a więc z przerw lub ograniczeń w świadczeniu usług dostawy wody i odprowadzania ścieków, jeżeli jest to następstwem okoliczności, za które przedsiębiorca odpowiada.

O uciążliwości przytoczonego powyżej warunku Umowy świadczy fakt, że postanowienie to w sposób sprzeczny z przepisami powszechnie obowiązującego prawa kształtuje odpowiedzialność Zakładu za przerwy w świadczeniu usług. W postanowieniu zawarto katalog przesłanek, których zaistnienie wyłącza odpowiedzialność Zakładu za przerwy w świadczeniu usługi. Uznać jednak należy, że za zaistnienie tych okoliczności Zakład może ponosić odpowiedzialność, zgodnie z zasadami określonymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. I tak możliwe są sytuacje, gdy dostawca usług ponosić będzie odpowiedzialność za przerwy lub ograniczenia w dostawie wody spowodowane brakiem wody w ujęciu. Brak ten może wynikać nie tylko z przyczyn naturalnych, lecz także może być skutkiem uszkodzenia urządzeń, powstałego np. wskutek ich nieprawidłowej eksploatacji lub konserwacji. Co do zanieczyszczenia wody na ujęciu lub w innych punktach sieci wodociągowej uznać należy, że w świetle art. 435 k.c. Zakład odpowiada na zasadzie ryzyka, a nie na zasadzie winy. W związku z tym użycie sformułowania „niezawinione przez Zakład” ogranicza odpowiedzialność Zakładu. Przesłankami wyłączającymi odpowiedzialność Zakładu są jedynie siła wyższa, wyłączna wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zakład może zatem ponosić odpowiedzialność za zanieczyszczenie wody na ujęciu lub w innych punktach sieci. Podobnie w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba zwiększenia dopływu wody do hydrantów przeciwpożarowych, Zakład może ponosić odpowiedzialność za przerwy w świadczeniu usług. Może być to spowodowane np. niewłaściwym działaniem sieci wodociągowej. Jeśli chodzi o konieczność przeprowadzenia niezbędnych napraw urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych to naprawy mogą wynikać z okoliczności, za które Gmina ponosi odpowiedzialność (które są np. skutkiem jej zaniedbań). Podobnie Zakład może ponosić odpowiedzialność za przerwy w zasilaniu energetycznym np. gdy obniżenie jakości świadczonych usług będzie następstwem zalegania przez Zakład z płatnościami z tytułu dostaw energii względem przedsiębiorstwa energetycznego, bądź niedopełnienia obowiązku utrzymania należącej do przedsiębiorstwa sieci lub wewnętrznej instalacji energetycznej w należywym stanie technicznym. Jeśli chodzi o uszkodzenie instalacji posiadanych przez Odbiorcę (pkt 6) oraz uszkodzenie urządzeń i przyłączy przez osoby trzecie (pkt 7) uznać należy, że uszkodzenia te mogą powstać na skutek sytuacji, za które Zakład będzie ponosił odpowiedzialność. Uszkodzenia te mogą powstać w wyniku działania lub zaniechania Zakładu oraz osób trzecich, za które Zakład odpowiada, a także na skutek działania/zaniechania samego poszkodowanego, jeśli nie ponosi on wyłącznej winy za powstałą szkodę. Zakład wyłącza swoją odpowiedzialność za przerwy w świadczeniu usług spowodowane awariami urządzeń będących w posiadaniu Zakładu, nie wynikających bezpośrednio z winy Zakładu (np. działanie sił wyższych). Jak wspomniano wyżej odpowiedzialność Zakładu oparta na zasadzie ryzyka jest odpowiedzialnością szerszą, niż

odpowiedzialność na zasadzie winy. Jeśli dojdzie do awarii urządzeń należących do Zakładu (nawet bez bezpośredniej winy), to Zakład poniesie odpowiedzialność za przerwy w świadczeniu usług, o ile nie wystąpią okoliczności wyłączające odpowiedzialność Zakładu (siła wyższa, wyłączna wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności).

Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie jest więc dla usługobiorców zdecydowanie uciążliwe, gdyż wyłącza możliwość dochodzenia od Gminy roszczeń odszkodowawczych, również w sytuacji, gdy szkoda nastąpiła wskutek okoliczności, za które ponosi ona odpowiedzialność. Przedsiębiorca ma więc możliwość zwolnienia się z odpowiedzialności w przypadkach wskazanych w postanowieniu. Dodatkowo tak skonstruowane postanowienie zwalnia Przedsiębiorcę z udowodnienia, czy wymieniona w postanowieniu przyczyna powstania przerw w świadczeniu usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków, leżała po stronie usługodawcy czy usługobiorcy.

Wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej Gminy w przypadku przerw lub ograniczeń w dostawie wody będących efektem wystąpienia przypadków skazanych w kwestionowanym postanowieniu jest bez wątpienia dla Zakładu korzystne. Możliwość uniknięcia przez Zakład odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy i wypłaty Odbiorcom usług ewentualnego odszkodowania powoduje w związku z tym możliwość osiągnięcia przez niego nieuzasadnionych korzyści.

Z wyjaśnień złożonych przez Gminę wynika, że zakwestionowany przez Prezesa UOKiK warunek Umowy nie był stosowany w praktyce.

Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie praktyki z dniem 26 kwietnia 2010 r., kiedy to Gmina wprowadziła do obrotu wzorzec Umowy, który nie zawiera już zakwestionowanego postanowienia § 5 Umowy.

2. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 9 ust. 1 Umowy: *„Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego przez Zakład dostarczania wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”*

Postanowienie przewiduje, że Odbiorca może domagać się obniżenia należności za usługę dostarczania wody, jeśli z winy Zakładu była to woda o pogorszonej lub złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Przedsiębiorca ogranicza uprawnienie Odbiorcy usług do domagania się obniżki tylko w wysokości do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia. O uciążliwości tego zapisu świadczy to, że Przedsiębiorca ogranicza swoją odpowiedzialność finansową w stosunku do Odbiorcy w przypadku, gdy świadczone usługi są o obniżonej jakości w stosunku do jakości wymaganej Umową oraz przepisami prawa. Maksymalna wielkość upustu w takim przypadku została z góry ustalona na 10% należności w okresie trwania zakłócenia. W związku z tym może dojść do sytuacji, gdy nastąpi obniżenie należnych opłat o 10%, a ilość, jakość lub inne parametry zużytej przez Odbiorcę wody przemawiają za podwyższeniem wielkości upustu. Ponadto w przypadku dostarczenia wody o jakości nie odpowiadającej Umowie i regulacjom prawnym obowiązującym w tym zakresie, nie będzie podstaw do domagania się przez Odbiorcę upustu odpowiadającego faktycznemu obniżeniu jakości dostarczonej wody. Odbiorca nie może być zmuszony do ponoszenia kosztów usługi, która nie została na jego rzecz wykonana tj. nie powinien płacić za wodę złej jakości w takiej wysokości jaką powinien był uiścić w przypadku dostarczenia wody spełniającej normy jakościowe. Upust za dostarczenie wody o złej jakości ma na celu przywrócenie ekwiwalentności świadczeniu, które jest

niezgodne z Umową. Dlatego kwota upustu musi uwzględniać istniejące okoliczności, czyli musi odpowiadać faktycznemu uchybieniu Przedsiębiorcy. Natomiast ustalenie z góry maksymalnego upustu narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń, zgodnie z którą dostawcy przysługuje zapłata proporcjonalnie do jakości i ilości dostarczonej wody (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 14.06.1995 r., sygn. akt XVII Amr 8/95). Z tego względu ustalenie przez Gminę w Umowach zawieranych z Odbiorcami usług postanowienia określającego z góry maksymalną wysokość upustu w przypadku dostarczenia wody o złej jakości w wysokości 10% należności za dostarczoną wodę w okresie trwania zakłócenia ma uciążliwy charakter.

Nieuzasadnioną korzyścią w tym przypadku jest ograniczenie wysokości rabatu przez Gminę, udzielonego z tytułu dostawy wody o obniżonej jakości. Ustalenie z góry, jednostronnie maksymalnego pułapu upustu w wysokości do 10% należności za dostarczoną wodę w okresie trwania zakłócenia, narusza zasadę ekwiwalentności pomiędzy stronami umowy. Dostarczenie wody złej jakości może spowodować po stronie Odbiorcy niemożliwość jej wykorzystania, a z drugiej strony nakłada na niego obowiązek zapłaty za tę wodę z zastosowaniem z góry ograniczonego upustu, co może przynieść Gminie nienależną korzyść.

Gmina oświadczyła, że nad jakością wody czuwa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna poprzez częste badanie próbek wody pobieranych z wodociągu oraz że dotychczas nie wystąpił przypadek stwierdzenia przez PSSE nieprzydatności wody do spożycia.

Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie praktyki z dniem 26 kwietnia 2010 r. Gmina wprowadziła do obrotu wzorzec Umowy, który zawiera już zmienioną treść postanowienia § 9 ust. 1 Umowy. Postanowienie zostało zmienione w taki sposób, że usunięto z jego treści zdanie drugie o treści: *„Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.”*

3. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 12 ust. 1 pkt e) Umowy o treści:

*„Zakład może odciąć dostawę wody i zamknąć przyłącze kanalizacyjne w przypadku gdy:
e) Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”*

Postanowienie zakwestionowane przez Prezesa Urzędu wskazuje na okoliczności, których wystąpienie upoważnia Zakład do odcięcia wody i zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego i danego Odbiorcy. Stwierdzić należy, że materia ta uregulowana jest w art. 8 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, który stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącza kanalizacyjne, jeżeli: *przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa; odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty; jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego; został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.* Formułując powyższy przepis ustawodawca nie posłużył się sformułowaniem „w szczególności” lub podobnym. Oznacza to, że katalog okoliczności, które stanowią podstawę do wstrzymania świadczenia usług ma charakter zamknięty, który nie może być dowolnie i arbitralnie rozszerzany przez przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne w treści

umowy. Odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego może nastąpić zatem wyłącznie wówczas, gdy wystąpi któraś z przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu w wodę. Zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie uznać zatem należy za uciążliwe, gdyż upoważnia ono Przedsiębiorcę do odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego w innych przypadkach, niż jest to określone w ustawie o zaopatrzeniu w wodę. Przedsiębiorca w oparciu o postanowienie Umowy może bezprawnie pozbawić Odbiorcę możliwości korzystania z wody czy odprowadzania ścieków. Uciążliwość postanowienia jest zatem niewątpliwa.

W wyniku stosowania przedmiotowego postanowienia Gmina może osiągnąć nieuzasadnione korzyści. W przypadku, gdy dojdzie do wstrzymania dostawy wody czy zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego z przyczyn wskazanych w pkt e) postanowienia, a Odbiorca będzie zainteresowany ponownym uruchomieniem dostaw wody i odbioru ścieków, będzie on zobowiązany do uregulowania kosztów wstrzymania i wznowienia świadczenia usług. Wynika to z treści § 12 ust. 3 Umowy o treści: *„Ponowne uruchomienie dostawy wody i odbioru ścieków następuje na pisemny wniosek Odbiorcy po uprzednim uregulowaniu przez Niego kosztów wstrzymania i ponownego wznowienia świadczenia usług oraz uregulowania zaległych należności.”* Należności, które zostaną pobrane przez Przedsiębiorcę będą nieuzasadnione, gdyż wstrzymanie dostaw wody i odbioru ścieków będzie niezgodne z przepisami prawa.

Gmina oświadczyła, że dotychczas nie wydawała zaleceń, o których mowa w zakwestionowanym warunku Umowy.

Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie praktyki z dniem 26 kwietnia 2010 r. Gmina wprowadziła do obrotu wzorzec Umowy, który zawiera już zmienioną treść postanowienia § 12 ust. 1 pkt e) Umowy. Postanowienie zostało zmienione w taki sposób, że usunięto z jego treści pkt e) o treści: *„Odbiorca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do zaleceń wydanych przez Zakład, a dotyczących zmian, leżących w gestii Odbiorcy i służących poprawie standardu świadczonych przez Zakład usług oraz wyeliminowania zakłóceń w pracy ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i zagrożenia środowiska oraz wzajemnych rozliczeń.”*

Ad IV

W punkcie IV sentencji Prezes Urzędu nałożył na Gminę Bełżyce karę pieniężną w łącznej wysokości: **2.441,13 zł (słownie: dwa tysiące czterysta czterdzieści jeden złotych trzynaście groszy)** z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I, II i III sentencji, płatną do budżetu Państwa.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu ma kompetencje do ukarania przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej do wysokości 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9 ustawy o ochronie (...).

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Artykuł 111 w.w ustawy stanowi, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy w szczególności

uwzględnić „okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.” W niniejszej sprawie, z uwagi na rodzaj i wagę przypisanego przedsiębiorcy zarzutu, Prezes Urzędu uznał, że uzasadnione jest nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Gmina Bełżyce, posiadająca pozycję dominującą na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze miasta Bełżyce stanowiącym część Gminy Bełżyce, przy swobodnym dostępie do powszechnie obowiązujących regulacji prawnych (ogólnych i branżowych), orzecznictwa sądowego, decyzji Prezesa UOKiK, itp. ma obowiązek posługiwać się warunkami umów, które nie są uciążliwe oraz nie przyniosą Gminie nieuzasadnionych korzyści. Pomimo istnienia stosownych regulacji prawnych Gmina Bełżyce stosowała praktykę, o której mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), co świadczy o tym, że jest ona świadoma bezprawności swojego działania i ponosi winę za swoje działania.

W trakcie prowadzonego postępowania antymonopolowego Gmina Bełżyce zwróciła się do Prezesa Urzędu o rozpatrzenie sprawy w trybie art. 28 ustawy o ochronie (...) - właściwie powinien być to art. 12 ustawy o ochronie (...). Artykuł 12 oraz 28 ustawy o ochronie (...) przewiduje, że jeżeli w toku postępowania administracyjnego zostanie uprawdopodobnione, że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 ustawy lub w art. 81 lub 82 Traktatu WE, bądź w art. 24 ustawy, a przedsiębiorca (któremu zarzucono naruszenie zakazu) zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań mających na celu zapobieżenie tym naruszeniom, Prezes UOKiK może w drodze decyzji zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. Prezes Urzędu nie zastosował jednak takiego sposobu zakończenia postępowania antymonopolowego ze względu na fakt, iż Gmina nie przedstawiła projektu Regulaminu, który miałby zostać wprowadzony w życie w ramach zobowiązania nałożonego przez Prezesa UOKiK. Ponadto z dniem 26 kwietnia 2010 r. Gmina wprowadziła do obrotu gospodarczego nowe wzorce Umów, a od dnia 12 października 2010 r. rozpoczęła aneksowanie Umów zawartych w oparciu o stary wzorzec Umowy. Prezes Urzędu nie mógł zatem zobowiązać Gminy do wprowadzenia wzorca Umowy w życie oraz do rozpoczęcia aneksowania zawartych już Umów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadziła zasadę fakultatywności kar nakładanych przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorców, którzy dopuścili się naruszenia zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Prezes Urzędu wydając decyzję o nałożeniu kary pieniężnej działa zatem w ramach uznania administracyjnego, co oczywiście nie jest równoznaczne z dowolnością. W tym zakresie kieruje się on zasadą równości i proporcjonalności. Rozważając kwestie nałożenia kary Prezes UOKiK musi wziąć pod uwagę, czy w danych okolicznościach sprawy konieczne albo celowe jest jej nałożenie, a jeżeli tak, to w jakiej wysokości kara spełni założone funkcje. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 ustawy o ochronie (...), Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy (art.111 ustawy o ochronie (...)).

W ocenie Prezesa Urzędu na wysokość kary musi mieć także wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję.

W judykaturze wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przesłankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele jakie kara ma osiągnąć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2000r., sygn. akt I CKN 793/98).

Jako podstawę obliczenia kary przyjęto w niniejszej sprawie przychód, osiągnięty przez Gminę Bełżyce w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, tj. 2009 r., liczony jako suma dochodów własnych gminy wg art. 4 ust. 1 pkt 3-12 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który wyniósł w zaokrągleniu 1.004.558,00 zł. (słownie: jeden milion cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt osiem złotych).

1. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.1 sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt I.1 niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt I.1. decyzji dotyczy ograniczenia odpowiedzialności Zakładu za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

W niniejszej sprawie nie stwierdzono zaistnienia okoliczności łagodzących i obciążających.

Kara ta stanowi 0,045 % przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,45 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV.1 sentencji.

2. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.2 sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt I.2 niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt I.2 decyzji dotyczy okresowego odcięcia dostaw wody lub wstrzymania odbioru ścieków przez Zakład, a także wykonania przez Zakład pewnych czynności w celu usunięcia przyczyn zagrożenia istotnego obniżenia poziomu świadczonych usług, które jest spowodowane nieprawidłową eksploatacją przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego przez Odbiorcę usług.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania

mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

W niniejszej sprawie nie stwierdzono zaistnienia okoliczności łagodzących i obciążających.

Kara ta stanowi 0,045 % przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,45 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV.2 sentencji.

3. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.3 sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt II niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt II decyzji dotyczy bezprawnego obciążenia Odbiorcy usług kosztami szkód, które powstały w urządzeniach i przyłączach należących do Zakładu i będących wynikiem działań lub zaniedbań Odbiorcy (uszkodzenia mechaniczne, brak zabezpieczeń przed niskimi temperaturami) itp.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

W niniejszej sprawie nie stwierdzono zaistnienia okoliczności łagodzących i obciążających.

Kara ta stanowi 0,045 % przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,45 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV. 3 sentencji.

4. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt III.1 sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.4. sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt III.1 niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących

związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt III.1 decyzji dotyczy bezprawnego wyłączenia odpowiedzialności Zakładu za przerwę w świadczeniu usług.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

Prezes UOKiK ocenił stan faktyczny sprawy pod kątem okoliczności łagodzących i obciążających. Ustalając wysokość nałożonej kary Prezes Urzędu wziął także pod uwagę okoliczność zaniechania przez Gminę stosowania praktyki ograniczającej konkurencję na początku postępowania administracyjnego. Zastosowanie wskazanego kryterium spowodowało obniżenie kwoty bazowej o 20 % tj. o 90,41 zł do kwoty 361,65 zł. W niniejszej sprawie nie stwierdzono okoliczności obciążających.

Kara ta stanowi 0,036% przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,36 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV.4 sentencji.

5. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt III.2. sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.5 sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt III.2 niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt III.2 decyzji dotyczy ograniczenia rekompensaty za dostarczoną przez Zakład wodę o pogorszonej lub złej jakości oraz ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

Prezes UOKiK ocenił stan faktyczny sprawy pod kątem okoliczności łagodzących i obciążających. Ustalając wysokość nałożonej kary Prezes Urzędu wziął także pod uwagę

okoliczność zaniechania przez Gminę stosowania praktyki ograniczającej konkurencję na początku postępowania administracyjnego. Zastosowanie wskazanego kryterium spowodowało obniżenie kwoty bazowej o 20 % tj. o 90,41 zł do kwoty 361,65 zł W niniejszej sprawie nie stwierdzono okoliczności obciążających.

Kara ta stanowi 0,036% przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,36 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV.5 sentencji.

6. Ustalenie wysokości kary dla praktyki stwierdzonej w pkt III.3. sentencji niniejszej decyzji.

Orzekając jak w punkcie IV.6 sentencji decyzji, Prezes UOKiK uwzględnił, iż stwierdzona w pkt III.3 niniejszej decyzji praktyka ma szczególny charakter – nie dotyczy kwestii bieżących związanych z wykonywaniem umowy, lecz odnosi się do zdarzeń wyjątkowych. Skutki stwierdzonej praktyki mają zatem miejsce w odniesieniu do bardzo specyficznych i rzadko występujących sytuacji. Postanowienie zakwestionowane w pkt III.3 decyzji dotyczy groźby bezprawnego odcięcia dostaw wody i zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego przez Zakład.

W ocenie Prezesa Urzędu praktyka stosowana przez Gminę Bełżyce nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych, gdyż pomimo jej charakteru eksploatacyjnego, korzyści finansowe, jakie Gmina mogła osiągnąć z jej stosowania mogą wystąpić sporadycznie. W związku z powyższym Prezes Urzędu ustalił kwotę wyjściową kary na poziomie 0,05 % przychodu przedsiębiorcy, tj. w wysokości 502,28 zł.

Wzięcie pod uwagę specyfiki rynku i działalności przedsiębiorcy, w szczególności uwzględnienie faktu, że przedmiotowe naruszenia nie wywarły wpływu na rynek (kwestionowane zapisy nie zostały w praktyce zastosowane), skutkuje obniżenie wymiaru kary o 10%, tj. do kwoty 452,06 zł. Zauważyć należy, że przedmiotowe naruszenia nie spowodowały szkód dla uczestników rynku, w związku z czym długotrwałość ich stosowania nie miała wpływu na wysokość kary.

Prezes UOKiK ocenił stan faktyczny sprawy pod kątem okoliczności łagodzących i obciążających. Ustalając wysokość nałożonej kary Prezes Urzędu wziął także pod uwagę okoliczność zaniechania przez Przedsiębiorcę stosowania praktyki ograniczającej konkurencję na początku postępowania administracyjnego. Zastosowanie wskazanego kryterium spowodowało obniżenie kwoty bazowej o 20 % tj. o 90,41 zł do kwoty 361,65 zł W niniejszej sprawie nie stwierdzono okoliczności obciążających.

Kara ta stanowi 0,036% przychodu będącego podstawą obliczania kary i 0,36 % kary maksymalnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt IV.6 sentencji.

Łączna kwota kary za stwierdzone naruszenia art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynosi 2.441,13 zł, czyli 0,24 % przychodu i 2,4 % kary maksymalnej.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

**Gmina Bełżyce
ul. Lubelska 3
24-200 Bełżyce**

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska